

MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, December' 24 dikén, 1822.

Spanyol Ország.

A' Keleti-pyrenaeumi történetekről következő tudósításokat közlenek a' Toulousei Ujságok, az Echo du Midi, melly royalista, és a' Journal politique de Toulouse, melly liberalis levél:

Az Echo du Midi így szól: „Axból így írnak Dec. 1sőjén: Nov. 29d. estve vevénk azon igen szomorú jelentést, hogy Baron d'Erolest a' Constitutziósok hirtelen megtámadták és megverték. A' Regenség tegnap (Nov. 30d.) Puycerda és Montlouis közt, Sallagousa franczia Cantonnak hasonló nevű fő városában volt. Báró d'Eroles Nov. 29d. érkezett Caldesbe, melly kis hely az Andorra völgy' bércei közt fekszik, 's ott meg sem pihenvén, tovább nyomult a' hóban Canillóig ugyancsak Andorrában, a' hova még nappal béverekeedett, 's onnan néhány órányi járásra Massonnoban megállapodott. Nov. 30d. Pailason keresztül ismét visszament Spanyol Országba, 's e' szerint az Andorra völgyét keletről nyugotra a' leghegyesebb helyeken béfutotta. Mina Puycerdáig előrenyomult. Andorra völgyének határa mostanában igen fontos helyé leve, de azért nem leszen ütközet' helyévé, 's igen hihető, hogy a' Regenség Axba megyen. Ma azt is beszéltek, hogy Misas megverte volna a' Militziát. — Ezen levélnek következőjében (mond az Echo du Midi) úgy látszik, hogy d'Eroles újra Spanyol Országba jöven, Minát majd hátúlról ostromolja, 's seregeit Guerillákká változtatja,

melly hadviselés módja illy körülállások között legalkalmasabb. A' Hit-ármadától erősen szökdösének az emberek. Az olly katonának bátorságát, ki nem szokott rendes sereggel viaskodni, hamar leveri a' legkissebb veszteség is, hanem szinte illy hamar neki bátorítja a' legkissebb szerencse is, és ha Arragonia a' Mina erejét segítségül hívná, d'Eroles újra jó karba tehetné magát. Seo erősségének őrizet-serege jó lábon áll, 's megmaradhat a' Király mellett; egy esztendőn túl sem szükül - meg eleség dolgában, ha még több seregei lennének is.“

A' Toulousei political Ujságnak ezek a' szavai: „Puycerda Nov. 30d. 1822. estve 8 órakor: Tudósítottam már az Urat azon czélzásokról, mellyeket d'Eroles a' végre tett, hogy a' Cerdagnaba menetelt Montailán és Martineten keresztül védelmezné; személyesen jelent ő meg Noursába, a' közelebb említett helyen felül. Mina kitapogatván, micsoda mozdulásokat tett d'Eroles 's micsoda helyeket foglalt el, hasonlóképen megtette előkészületeit, 's Nov. 28dikára viradó éjjel két Divisiót rendelt (összeséggel 3000 gyalogságot 's 300 lovast) egyiket Quéfouradaton és Bouscalon által Montaila ellen, a' másikat Aristoton keresztül, Taltendrán felül Belver ellen. Nov. 28d. délelőtti 11 óra tájban pillanták - meg a' Royalisták a' két Divisiónak előnyomulását; elkezdődik a' tüzelés apró fegyverekből 's csakhamar közönséges a' viadal. Báró d'Eroles tartván a' nagyobb erőtől, visszavonul 's Gueril-

lakká változtatja seregeit. E' szerint azok jobbra megmenekedtek, 's maga d'Eroles is, midőn már csaknem elfogattatott Martinet mellett, szerencsésen megszabadult; 's valami 80 emberrel az Andorrai völgy' bérceivel határos hegyek közzé vonta magát. Mina a' Nov. 29dikére virradó éjjelt Belverben vagy környékén töltötte, 's hajnalban elindult Puycerda felé, hova délelőtti 9 órakor érkezett-meg. Közelítésekor odahagyák a' Royalisták a' várost, 's Denjalabert tornyánál Embech nevű franczia falutól egy puska lövésnyire, hadi-rendbe állottak. A' csatázás fél óráig tartott, melly után a' Royalistáknak egy része Ur nevű franczia faluban, közel Embechhez, más része Liviában 's utóbb Estavarban talált menedéket, 's fegyvereiket mindnyájan lerakták. A' Regenség már azelőtt való nap (Nov. 18d.) odahagyá Liviát 's Sallagousaba ment, és a' mint mondják, még Nov. 30d. ott volt. Mina még mind Puycerdánál van. Midőn a' Royalistákat Livia felé üznék a' constitutiós seregek, egy franczia katona megöletett."

Azon tudósításoknál fogva, mellyek Madritból Párizsba rendkívülvaló alkalmatossággal érkeztek 's Dec. 2dikáig terjednek, a' Cortesek Nov. 27d — 29dikig a' különös - biztosságnak azon javallatjával foglalatostkodtak, melly a' Palarea és Planencia Brigadérosok által Júl. 7d. estvéjén az insurgált Gárdáknak ajánlott Capitulatiót illeti. Nov. 27d. tudtokra adatott a' Corteseknek azon Decretumnak királyi megerősítése is, melly szerint a' Néptársaságoknak új megnyittatása szabadossá tétetik, Nov. 29d. pedig azon Decretumnak királyi megerősítése, mellynél fogva az apróbb helységekbeli klastromok eltörölkhetnek.

Minden spanyol Ujságok közlik Dec.

2d. Martinez de la Rosa volt Miniszternek következő levelét: „Csudálkozva olvasom éppen az Universalnak a' Journal des Debats Nov. 13diki számjából fordított azon cikkelyét, hol az erősítettik, hogy a' Cortesek három részre oszlottak, u. m. a' mostani Ministeriuméra vagy a' Júl. 7diki Exaltadokra; az Arguellesére 's a' Cadixi Cortesek más tagjaiéra; végre azon személyek részére, kik Morilloval 's Martinez de la Rosával azt tartják, hogy a' Constitutióban némelly modificatiókat lehetne tenni, majd mikor azok nem a' külső fenyegetések munkáji gyanánt vétethetnének.“

„Az egész cikkely' tartalma olly esz nélkül való, hogy eleinte arra határozám magamat, egy szót sem válaszolok reá; hanem azon nevezetes környülállás, melly szerint a' franczia ministerialis levelek, egy spanyol levélnek példája után, minden törvény' és morál' megvetésével vádolgatnak, 's ezenkívül még az, hogy némelly helytelen gondolkozásnak vétségjeléül vehetnék halgatásomat, arra kisetnek, hogy a' Nemzet és egész Európa előtt közönségesen kijelentsem, hogy a' kérdésben forgó cikkelynek személyemet illető része teljességgel nem igaz.“

„Én sem egyik sem másik félhez nem tartozom, 's a' bennünket igazgató fundamentomos törvénnyel ellenkező vélekedést soha sem terjesztettem. Principiumaim szint' úgy ismeretesek, valamint az a' szabad és világos mód, mellyel azokat minden alkalmatossággal megtartottam. Senki sem vetemedett még azon vakmerőségre, hogy adott szavam' vagy letett hitem' megszegése iránt tett volna csak legkissebb szót is. Sajnálom, hogy efféle nyilatkoztatással kell terhelnem a' Publicumot, de nem tehetek róla, hogy jóllehet magános életre térven vissza, még

is istentelenség 's üldözés tárgya vagyok.
— Martinez de la Rosa.“

Hogy azon jószágok, mellyek a' tengeren túl eső tartományokban veszedelemnek lehetnének kitéve, annál könnyebben béhozattathassanak az Országba, a' Cortesek azt rendelték, hogy Éjszaki-Amerikára egy, Déli-Amerikára nézve másfél esztendeig az azoktól fizetendő adó lejjebb szállittatik.

Puycedából Dec. 3d. indult levelek (mellyek Párizsi Ujságokban közöltetnek) megerősítik az említett Keleti-pyrenaeumi történeteket 's hogy Mina bément Puycedába. Azt írta ő a' franczia szélen commandirozó General-Lieutenant Curialnak, hogy célja ugyan tiszteletben tartani a' franczia határt; de ha az Insurgensek a' franczia földre futnának 's onnan tüzelnének seregeire, meg lehet ezeket korlátok között nem tarthatná. Curial azt válaszolá, hogy egy franczia seregnek sem engedi-meg a' franczia földre jövetelt. 'S valósággal le is tétették a' fegyvert a' franczia seregek azon spanyol Insurgensekkel, kik Bourg-Madamenál hadirendbe állottak.

Cataloniának Manreza nevű városában, a' constitutiós systema ellen öszvesküvés sült-ki, mellynek részesei közzül 25en főbe lövettek, kik közt több papi személyek is voltak.

Egy Toulousei levél (mellyet a' Gazette de France Dec. 13d. számjában közöl) jelenti Dec. 6d.: „Báró d'Eroles szerencsésen bévergődött az Andorrai völgyön keresztül a' Paillasi völgybe, hol személyes befolyása 's rokonsága rövid időn rásegithetik, hogy ismét egybegyűjthet egy kis sereget. Azt hiszik, hogy Mina ellen ezentúl Guerilla-hadat szándékozik viselni. A' Mina serege sem jobb egy hajszállal is a' Hit-ármadánál, mellyet megvert; mert többnyire mind erővel fogdosott emberekből áll, kik vágyva vágy-

nak honjokba vissza. Mostani győzelmek csupán onnan ered, hogy nagyobb számmal voltak az ellenségénél és hogy kivált fegyverek több volt.

Portugallia és Brasilia.

A' Kir. Herczeg, atyjához intézett ('s közelébbi levelünkben félbeszakasztott) válaszának végezete:

„Mi haszna lehet annak, hogy letéttetésem elvégeztetett, mi, hogy ha valósággal végrehajtatnak is azon czélzások, mellyek a' Portugallia Carbonarik klubjaiban vakmerően emlegettetnek! Mind ezek a' szent ügyet meg nem gátolják. A' mi magamat illet, kerüljön bár életembe a' dolog, akkor is így szóllok az előttem kedves Brasiliaiakhoz: „Lássátok sorsát annak, ki kész magát a' Hazáért feláldozni, 's kövessetek!“

„Felséged azt parancsolja (vagy inkább a' Cortesek Felséged által) hogy a' Cortesek' Decretumait hajtassam végre 's teljesítem magam is. Hanem e' szerint mi, független Brasiliaiak, factionak engedelmeskednénk, azt pedig nem akarjuk cselekedni.“

„Ha a' Portugalliai Népnek volt jussa reá, hogy magát pártos módra constituálja; a' Brasiliai Nemzet nemesebben gyakorolta ezen just, midőn engem 's minden fenálló tiszti-hivatalokat meghagyott és tiszteletben tartott.“

„Rendithetetlen megmaradván ezen principiumok mellett, jelentem újra Isten 's az egész világ előtt, hogy az említett vérszomjuhozó Cortesek' Decretumait végre nem hajtattam, 's a' mit Brasiliára nézve még ezentúl rendelnének is, mind azt semmibe veszem, kinyilatkoztatván Brasiliának öszveséges lakosaival együtt egy szívvel lélekkel, hogy mi Portugalliáról semmit sem akarunk tudni.“

„Ha ezen nyilatkoztatás még inkább ellenünk hevitené a' lusitaniai - spanyolokat küldjék reánk a' polgári hadban gyakorlott seregeiket, 's megéreztetjük majd velek a' Brasiliai vitézséget.“

„Ha szomorú csalattatásokban arra merészlenének vetemedni, hogy ügyünket megtámadják, meglátják melly hirtelen ellepi majd az Oczeánt a' Corsárok' serege; 's az éhség, nyomorúság és mindenféle szerencsétlenség mennyire visszafizeti a' velünk közlött jótéteményeket.“

„Ha közöttünk volna Felséged, teljes hódolást tapasztalhatna személye iránt 's meglátná, hogy a' Brasiliai Nép, függetlensége méltóságának érzésében a' legfőbb mértékben tiszteli a' királyi tekintetet, nem rágódván kebelében olyan Carbonarók és Banditák, mint a' kik Felségedet megalacsonyító fogságban tartják.“

„Brasilia függetlensége diadalmat vett 's veszen ezentúl is, vagy mindnyájan áldozatává leszünk.“

„Járom alá lehet hajtani Brasiliát, de nem, soha sem annak lakosait; mert míg csak egy csepp vér leszen ereimben, igyekszem megmutatni, hogy a' gyermekeket jobban ismerjék - meg, ha szinte az nem járt is a' külső Udvaroknál.“ — (Azt végezték ugyan is a' Lisbonai Cortesek, hogy ha a' Korona - Herczeg visszajön, constitutiós Mentorokat adván mellé, Európának több Országaiban vele constitutiós utazást tétetnek.)

„Kérem Felségedet, méltóztassék jelenvaló levelemet közölni azon Cortesekkel, kik közönségesek soha sem voltak 's egyedül csak Lisbonai Cortesek, hadd mulassák vele magokat“

„Az Isten tartsa - meg Felséged' becses életét és egészségét, ezt óhajtják tiszta szívek szerint Brasiliának minden lakó-

sai, valamint szinte én is, a' ki vagyok — Pedro.“

A' Journal des Debats szerinf a' Portugalliai Királyné nem esküdt - meg a' Constitutióra, 's ezt bizonyítja a' Királyné Ö Felsége Cancellariusának a' Lisbonai Congressus Praesidenséhez intézett következő levele: „Nagyságos Uram, Donna Carolina Joachima, Portugalliának, Algarbiának és Brasiliának Királynéja, nékem Felséges Asszonyom és Uralkodóm, azon indító - okokból, mellyeknek forrása lelkiismeretében 's méltóságában van, a' Constitutióra meg nem esküszik. Kész inkább elhagyni ezen szerencsétlen Országot, mintsem esküvése olly törvényekhez kösse - le, mellyeket sem okosoknak sem hibátlanoknak nem tarthat. Reményli, hogy menyaszszonyi javait visszanyerheti, 's így valamely bátorságos helyen, királyi Herczeg - asszonyi rangjához képest, azon ismeretes kegyességgel, mellyben Ö Felsége sírjának széléig megmaradni kíván, 's azon Vallásban, mellyben élni, és meghalni óhajt, 's a' mellyet a' koronánál felyebb - becsül, békével töltheti - el hátra lévő napjait. Isten tartsa - meg Nagyságodat! — Ö leghívebb Felségének a' Királynénak parancsolatja szerint.“

Nagy - Britannia és Irlandia.

Az Irlandiai Vice - Király Marquis Wellesley az Országnak kilencz nyughatatlanabb Grófságaiban egyszerre valami 200 tisztviselőket tett - le, kik hivataljokat részint restségből, részint a' szakadás' lelke miatt rosszúl folytatták, 's ezek többnyire fő rangú személyek. Azt reménylik hogy a' megüresült hivatalokra, proportio szerint Catholicusok is neveztetnének - ki.

A' Parlamentum' reformálását a' mint

mondják erősen sürgetik majd ugyancsak a' Parlamentum előtt, minthogy eziránt Yorkshiren kívül több Grófságok is gyűléseket tartanak, 's London sem akar hátramaradni, mellynek Polgársága egy biztosságot állított e' végre, 's nem még Londonnak számos külső fertályai is.

Olasz Ország.

Pápa Ő Szentsége Dec. 2d. tartott titkos Consistoriumában Anna Antonio de Clermont-Tonneret a' Toulousei Érseket (született Parizsban 1747) a' Római Sz. Szék' Cardinalisáya nevezte és hirdettette. Estve az ilyen esetekben szokott világosítás végbe ment, 's a' francia Nagykövet Herczeg Loval-Montmorency a' szent Collegiumnak, a' diplomaticai karnak a' Praelatusságnak és Nemességnek abbeli szerencsételtetéseiket elfogadá, hogy Nemzetéből egy új Cardinális leve.

Ő Felsége két Sicziliák' Királya, Nov. 10d. Decretumánál fogva azt rendelte, hogy minden külső országi gabonának mázsájától, ha nemzeti-hajókon hozzák, egy, ha idegeneken, két Ducatit kell fizetni. — Azon földnek felásásában, mellyet a' Lava elöntött, számos munkások dolgoznak, 's úgy hiszik hogy ezentúl termékenyebb leszen a' föld. — Azt állítják hogy a' Vezuvnak Oct. 23d. és 24d. kihányt hánuját szinte Calabria secundáig hordta a' szél.

Francia Ország.

Herczeg Wellington Dec. 9d. délután érkezett-meg Párizsba, hol az ánglus Követség' udvarába szállott. Lord Clamwilliam és Cathcart Ur az előttvaló nap jöttek.

Az Angoulemi Herczegnek a' vizsgálódó-ármadához menetele nem valóságosult-meg. Különben Párizs és azon armada' fő kvártélyá között sürgetően váltogaták egymást a' Stafeták. E' végett

Toulousétól kezdve, minden a' határszélekre vivő útakon lovas-pikétek állottak.

Spanyol Amerika.

Chilinek Sautiago nevű városából Júl. 12d. indult levél szerint közli a' Courier Dec. 7d.: „Peruban az Independensek' részéről nem igen jó lábon állanak a' dolgok. Két esztendei hadakozás után, a' Callaoi vár', Lima városa 's a' Guayaquil partokon kívül nem tudott San Martin egyebet elfoglalni. A' spanyol-királyi hadnak ez a' helybeztetése Peruban: La Serna, ki Vice-Királynak hirdetteté magát, Cuscoban fekszik; Canterac, Serna' egyik Generálisa, a' Cordilerák tulsó részének minden tartományaiban terjesztéki seregeit; Ramirez Arequipában van, 's egész Felső-Perút elfoglalta. Mindezekből látszik, hogy még divatjában van a' háború. Szan Martin nem mér mozdúlni a' fő városból Limából; de rövid idő múlva olly erőt vehet azon városon a' szükség, hogy ott nem sokáig maradhat. A' kereskedés egészen elkadt. A' nemesebb érczek is annyira megszűkültek Limában, hogy az Igazgatás kéntelen volt papiros-pénzt csináltatni.“ Általjában helytelen a' vélekedés (mond a' Courier) ezen Arany-és ezüst Országok felől. Mert igaz, van arany és ezüst a' bányákban elég, de úton útfelen koránt sem hever. „Ezen pillanatban (Júl. 20d.) olly iszonyú földrengés van nálunk, hogy miatta levelemet rekesztemem kell, mert kezem lában reszket.“

Az említett levél ezt írja Chiliről: „A' fő Director O'Higgins Chilve szigete ellen haddal készül; de úgy hiszik hogy ennek 70—80,000 igen vitéz lakosaival nehezen fog boldogúlni. A' világnak minden részeiből igen sok hadi-hajó volt a' Valparaisoi és Callayi kikötőkben.“

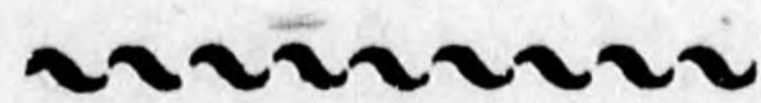
Lombárd-Velencei Királyság.

Verónai tudósítások szerint Felső Urunk és Aszszonyunk Dec. 14d. reggel hagyák oda ezen várost 's az nap Strában meghálván, más nap délre kivánt egészségben megérkeztek Velenczébe 's a' legnagyobb enthusiaszussal fogadtattak.

Orosz Császár Ő Felsőge Dec. 15d. reggel indult el Veronából, 's Paduán keresztül, mellynek nevezetességeit meg szemlélté, az nap Strában hált-meg, 's Dec. 16d. érkezett Velenczébe. Felsőges Urunk eleibe kocsizott Fusináig, 's a' két Monarchák a' népnek nagy örvendezése közt mentek együtt a' szigetbeli városba.

Ő Cs. K. Fő Herczégse a' Lombard-Velencei Vice Király 's felsőges Hitvese Dec. 13d. mentek ugyancsak Veronából Velenczébe, a' hova a' Két Sicziliák Királya Ő Felsőge már az előttvaló nap délután megérkezett.

Herczeg Metternich Ő Császári Királyi apostoli Felsőge Házi-Udvari-és Státus Cancellarius, ki Veronából Dec. 16d. indult, még az nap Velenczébe érkezett.

Dec. 23d. Bécsben, a' Státus papiroseinak közép-árrok:

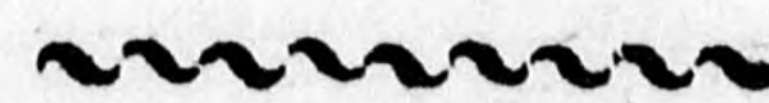
Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P. 83 5/8; Ugyan az 2 1/2 pCmal —; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. C. P. 121 1/2; Ugyan az 1821ről 100 for. C. P. 102 7/8; Bizonyítás 1821dik költsönről 100 forintért Conv. Pénzben —; Bécs Városi-Banko Obligátziók 2 1/2 pCtmal 38 3/4; 100 forint Conv. Pénz 250 for. V. Cz. ban — 1 Bank-Aktzia 952 f. C. P.

A' Gabona négy fő nemeinek árrok általjában, Dec. 9d.—14d.

(Mérőjet garasra számlálva V. Czban)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Dec. 10d.	144	99	88	78
Dec. 14d.	150	97	88	77
Stockerauban				
Dec. 9d.	139	98	86	66
Fischamenden				
Dec. 10d. és 12d.	—	92	83	64
Nagy Enzersdorfon				
Dec. 11d.	144	105	87	65

Magyar Ország.

Budán Dec. 15d. reggel hosszas betegeskedése után megholt Nagy Tiszt. Tudós Verseghe Ferencz Úr, a' Philosophiának Doctora, munkás életének 66d. esztendejében. Ezen jeles tudományú 's több nyelvekben jártas férjfiú egy volt a' a' legszorgalmasabb magyar Irók közzül. Ő volt nevezetesen első, ki a' verset a' muzsikával öszve hasonlítván, a' hangmértéknek szükségét megmutatta ezen kis munkában: „Rövid Értékezés a' Muzsikáról.“ Fejtegette az aesthetikai érzést ezen könyvében: „Mi a' Poesis és ki az igaz Poeta?“ Aglájájában a' különböző verseket megkedveltette. Magyar Grammatikájában a' nyelvnek különös tulajdonságait kifejtette, 's azokat mint a' közönséges nyelv-jarástól eltávozókat „Tiszta-Magyarország“ nevű munkájában védelmezte. Az emberi Nemzet történeteiről három kötetben hasznos históriát írt, 's deák nyelven is Magyar Grammatikát, Analysisit, és nagy Dissertatiót a' Biblia' magyar fordításáról. Melly hazafiúi fáradozásaira nézve, halálát méltán fájlatni.

Zomboron Dec. 10d. megholt Kir. Tanácsos és Udvarnok 's T. N. Bács Vármegye' Első Al Ispánja Pacséri Odry András Úr, életének 76d. esztendejében.

E r d é l y.

K o l o z s v á r D e c. 15d. A' mult Nov. végével megint elkezdette itten a' magyar Játszó-társaság játékait adni az új Nemzeti Theatrumban. A' tavaly itt volt tagok' száma, az idén még két férjfi és egy asszonnnyal szaporodott. A' Directiót Gubernialis Secretarius Mélt. Hollaki Antal Úr vette által a' Muzsikai-egyesület nevében olly szép czéllal, hogy ha a' Játékok' jövedelméből valami fenn-maradna, az, a' Muzsikai-egyesület' fundussához csatolassék; ha pedig a' megkívántató költségek ki nem jönnének, akkor maga a' Mélt. Director Úr, 's még néhány buzgó indultu ifjak ígérték, hogy a' magokéből pótolják a' csonkulást. Mélt. Hollaki Antal Úrnak a' szép mesterségekben régen isméretes ízlése, a' közjó iránt buzgósága 's fáradhatatlan szorgalma sok reménységet nyujtanak a' Theatrumnak idej folytatjáról. Legelsőbben is Themistokles nevezetű darabbal nyitották-meg pályájokat a' Játszók. Ezen nap különben is méltó jussal innepe lévén Erdélynek, kettős örömmel hagyták-el a' Nézők a' Theatrumot. — A' magyar Theatrum egyik Veteranusa Kocsi Ur Themistoklesben megint fellépett. Kocsi Úr visszaképzelteti a' Kolozsvári Theatrumnak a' nagy Wesselényi alatt volt szép epocháját, 's láttatja, mi lehetne a' Theatruból, ha még több ily mívelt emberek, ily buzgón 's eunyi tudományos ismeretekkel szánnák magokat ezen pályára.

Az azután következett játékok napjain, eléadtak: Salisbury Adelhaid; Szilaj ifju; Pénz gyűlölő; Minden lévben kalán; Napszámos; Gianetta San Fiorenzò; Gróf Benyovszki nevű darabok. Az eddig-elé játszott darabokban, különösen magára vonta a' figyelmet az Udvarhe-

lyi Úr játszása, nevezetesen: Lord Herfort, Schnekker és Marchese Maucini rolljaiban. Udvarhelyi Úrnak gesticulatioja, hangja, mozdulati, egészen kimerítik a' felvett karaktert, 's az ezelőtti esztendőben az olaszos lármás előadáshoz szoktatt ezen Publicumot, egészen meglepte modestiájával. Az ízlésben tactust nem kapott fiatal nézőt gyönyörködteti ugyan egy ideig az oly lármás 's manierozott előadás, mely itt egy ideig szokásban vala, de a' csendes reflexio' tetszését, a' természetes 's nem a' nagyított előadás nyeri-meg. Udvarhelyi Ur szerencsés ezen tekintetben. — De nem ily szerencsés Göde Úr! Göde Úrnál a' testmozdulatok nem mindég a' mondottakat képzeltetik, gesticulatioja nem mérsékelt; Göde Úrnak mindenkor fojtott hangja, abba a' csalódásba akarja hozni a' nézőt, mintha mindég valami nagyot forralna magában. Ha Göde Úr elébb a' conservatioi darabokba tanulná - bé magát, játszása nem lenne ily darabos. — Czélestin Ur az idén ennekelőtti manierjából sokat elhagyott 's ezt annál inkább óhajtják a' Nézők, mivel Czélestin Urnak megkülönböztetett organuma 's talentuma van a' Theatrumra; már San Fiorenzóban nem volt oly lármás, csak az ajakkal dolgozott grimasse volt sok most is. — Éder Ur Plumberben mutatta, melly hajlékonysággal 's ügyességgel bír a' komikai rollok' játszásában; csak hogy némely allusioival igen is látatja azon óhajtását, hogy minden Auditorait 's a' kísérni küldötteket is meg akarja kaczagtatni. — Kemény Ur az intrigant 's Farkas Ur a' kisebb komikai rollokat játszodják. — Udvarhelyi Ifj. Asszony sok szerencsével tudja a' különféle karakterekben feltalálni magát, 's megjelenései a' Theatrumon, gesticulatioja 's modestiája a' játszásban, mustra lehet;

hangja a' nagyobb indulatok kifejezésében néha igen graduált. — Farkasné Ifj. Aszszonyak (Kocsi Katalin) Jenni, Adelhaid, Gianetta rolljaiból látszott, hogy valóságos művészi tüzzel él a' Theátrumnak; csak hogy ez a' dicséretes tűz, melly azt óhajtaná, hogy a' Néző is olly mélyen érezze a' mondottakat, mint maga, néha nagyításba viszi-által a' karaktert. Adelhaidban, azt a' magasztalást lehetett róla mondani, a' mit Dórát mond Claironról. A' több aszszony-rollokat Simény Borbára és Zsuzsánna Kisaszszonyok 's Hajós né Ifj. Aszszony játszódják.

Még csak azon óhajta maradt a' Nézőknek, hogy a' Játszóknak mindenike már végre meggyőződjék arról, hogy a' természetes talentum mellett, minden Nemzeteknél a' józan kritika formálja a' Játszókat, 's itt csak az formálhatja; mellyről az Országos Biztosság, hihetőleg gondoskodni fog.

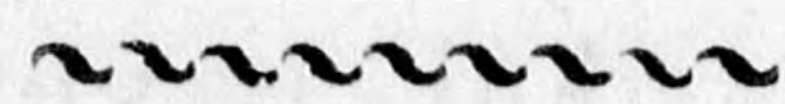
~~~~~
J e l e n t é s.

Hébe. Zsebkönyv 1823ra,
Kiadta Igaz Sámuel.

Hat rézre metszett képpel, Villiers Huit, Bája, Perger, Schnorr, és Höfel János rajzolatjaik után Blaschke, Kovács, 's Höfel által; kézirat másolatokkal és muzsikai darabbal; (mellette vagyon az 1823ra szólló Kalendárium, hasonlóul metszett címképpel Lenhardtól); Párizsi forma kötésben, aranyos metszéssel, tokban, velin papirosra nyomtatva 7 f. V. Cz.

Találtatik Pesten Müller József Könyvárosnál a' Franciscanusok piacznán az Urak útszája' szegeletén közel a' Postához. Továbbá: Pozsonyban Schwaiger és Lan-

desz; Temerváron Polatsek; Pécsen Gundel; Szegeden Kiebling; Kassán Vajda és Wiegand; Kolosváratt Tielsch és Gutmann; Szebenben Thierry; Szombathelyen Zsoldos; Székes-Fejérváron Rader Uraknál; Debreczenben Özv. Csáthyné Aszszonyánál; Aradon Michek; Győrben Schwai-ger; Bécsben Doll Antal (és a' Kiadónál); Zágrábon Szappan Könyváros Uraknál.

A u r ó r a,

H a z a i A l m a n a c h 1 8 2 3 r a.

Kiadá Kisfaludy Károly (2d. év).

Tíz rézre metszett képpel, G. M. Petrich és Schärmer rajzolatjaik után, Blaschke, Axmann, Höfel és Loos által; muzsikai darabokkal; Párizsi forma kötésben, aranyos metszéssel, tokban, velin papirosra nyomtatva, találtatik Bécsben a' Hébe Kiadójánál (Adlergassa Nro 720). Az árra 10 f. V. Cz.

H i r d e t é s.

A' Nemzeti Literaturát kedvellő és előmozdítani kívánó Hazafiaknak jelentetik, hogy a' hét Magyar Kapitányoknak, és Attila Királynak rézre metszett képeik, a' legjobb Originálok szerint, a' jövő 1823d. eszt. elején megjelennek. A' subscriptiot reájok a' jövő Jan. 15dikéig Kilián és Eggenberger Pesti, 's Vigand Kassai Könyváros Uraknál, Tábla-Bíró Zsádányi Vitéz József Úrnak nyugtató-levélére, 20 f. V. Czval meg lehet tenni, mellynek felét mindjárt a' Subscriptiókor méltóztatnak a' Titt. Subscribens Urak lefizetni. A' feljebb meghatározott időpont után a' 8 képnek árra 50 forint lesz ezüstben.